

Rektorn vid Uppvidinge gymnasieskola

Floragatan 2, Box 227

360 70 ÅSEDA

Tillsyn i Uppvidinge gymnasieskola

Gymnasieskola

Sammanfattande bedömning

Uppvidinge gymnasieskola är integrerad med vuxenutbildningen i Åseda. Integreringen mellan vuxna och ungdomar fungerar väl och skolan upplevs som övervägande lugn och trygg. Lärmiljön är god och lokaler och utrustning upplevs av alla som god. Det är få elever på varje program vilket gör att alla känner alla, åtminstone på de program man tillhör. Kunskapsresultaten behöver förbättras generellt, men främst på de yrkesförberedande programmen. Andelen elever som fullföljer sin utbildning inom fyra år är mycket låg. Elevernas inflytande är begränsat, främst när det gäller innehållet och stödet till elever i behov av särskilt stöd. Tillgång till studiehandledning och åtgärdsprogram för elever i behov stöd är områden som måste förbättras. Trots att skolan har många elever med utländsk bakgrund och integrationen även här fungerar väl, finns det ingen tradition att, som ovan nämnts, se till att dessa elevers rättigheter ifrågasätts. Skolan måste också se till att elever på IV/IVIK får till alla ämnen de har rätt till. Skolans utmaning ligger dessutom i att hitta system att utveckla kvalitetsarbetet så att verksamheten utvecklas och att slå vakt om de rättigheter elever har, i ett likvärdigt system. Särskilt fokus ligger då på rektorn som måste tillse att beslut fattas enligt författningarna och, i sin roll som pedagogisk ledare, engagerar skolans personal i de uppgifter som enligt författningarna åligger den.

Följande åtgärder behövs:

- Åtgärder behövs för att utvecklingssamtalen ska kunna fungera som en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation.
- Elevinflytande över utbildningens innehåll behöver öka.
- Åtgärder behövs för att säkerställa att elever i behov särskilt stöd får detta och att elever i behov av studiehandledning på modersmålet har tillgång till detta.
- Åtgärder behövs för att säkerställa att åtgärdsprogram upprättas för alla elever som är i behov av ett sådant.
- Åtgärder behövs för att få igång ett systematiskt och aktivt värdegrundsarbete.

2 (19)

- Åtgärder behövs för att förbättra anpassningen av undervisningen till elevernas förutsättningar och behov på IVIK.
- Åtgärder behövs för att se till att modersmålsundervisning erbjuds enligt författningen.
- Åtgärder behövs för att skolan ska kunna säkerställa att eleverna får vägledning inför de olika val skolan erbjuder.
- Åtgärder behövs för att tillse att lärarna har en utbildning för den undervisning de huvudsakligen bedriver.
- Rektorn behöver i större utsträckning verka för att utbildningen utvecklas i syfte att öka måluppfyllelsen.
- Åtgärder behövs för att säkerställa att rektorn fattar beslut i de frågor där rektorsbeslut krävs.
- Ett systematiskt kvalitetsarbete behöver komma till stånd under rektorns ledning.
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav. Kvalitetsredovisningen behöver tydligare redovisa skolans resultat och de behov av insatser som kan finnas för en ökad måluppfyllelse. Att kvalitetsredovisningen gäller för Uppvidinge gymnasieskola behöver tydliggöras.

Rektorn och huvudman har ett ansvar för att åtgärder vidtas. Skolinspektionen kommer att följa upp detta beslut. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag Skolinspektionens slutliga beslut avseende Uppvidinge kommun meddelades.

Inledning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Uppvidinge kommun under september 2009. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Uppvidinge gymnasieskola den 9 september 2009.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Delbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Uppvidinge gymnasieskola, dels den information som samlats in under besöket. I Uppvidinge gymnasieskola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Uppvidinge gymnasieskola

Tabell 1: Antal elever på Uppvidinge gymnasieskola

Uppvidinge gymnasieskola	Antal elever
Gymnasieskola	193

Källa: Skolans egna uppgifter 2009-09-09

Uppvidinge gymnasieskola ligger i Åseda och är integrerad med vuxenutbildning i S:t Olovs utbildningscenter. Byggprogrammets träningsriktning ligger i Lenhovda. Flera kurser läser både vuxna och ungdomar tillsammans. Flertalet lärare undervisar både på gymnasieskolan och på vuxenutbildningen. Handelsprogrammet är det senast startade programmet och det startades höstterminen 2007. Gymnasiesärskola finns inte på Uppvidinge gymnasieskola. Rektorn, som dessutom områdeschef för S:t Olovs utbildningscenter, tillträdde under våren 2008.

Tabell 2: Antal elever per program vid Uppvidinge gymnasieskola

Gymnasieskola	
HP	15
IP Industri	24
IP Bygg	20
IP Trä	15
IP Lärning	5
IV	26
NV	31
OP	13
SP	38
TE	6

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 3: Resultat för elever i gymnasieskolans årskurs tre som erhållit slutbetyg

	Uppvidinge Gymnasieskola					Kommun- grupp ¹	Riket	
	2004	2005	2006	2007	2008		Fristående skolor	Kommunala skolor
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Industriprogrammet (IP)								
Genomsnittlig betygspoäng	11,2	10,7	11,7	13,2	11,2	.	14,7	11,7
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	50	80	83	100	100	.	93	78
Naturvetenskapsprogrammet (NV)								
Genomsnittlig betygspoäng	15	17,4	15,3	15,6	16,2	16,3	16,6	16,2
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	100	100	88	100	100	96	95	96
Omvårdnadsprogrammet (OP)								
Genomsnittlig betygspoäng	.	11,2	12	13,6	13,7	13,2	13,5	13,1

¹ Uppgifter baserade på samtliga kommunala skolor i kommungruppen

Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	.	75	100	100	100	87	89	86
Samhällsvetenskapsprogrammet (SP)								
Genomsnittlig betygspoäng	15,9	14,3	14,4	16	14,2	15,0	15,1	14,7
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	100	100	92	87,5	100	94	91	92
Teknikprogrammet (TE)								
Genomsnittlig betygspoäng	15	12,9	14,6	14,4	13,6	13,8	13,7	14,0
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	89	83	100	100	100	87	89	90
Specialutformade program								
Genomsnittlig betygspoäng	.	15,0	15,3	12,4	13,6	.	.	.
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	.	100	100	.	100	.	.	.

- Källa: Skolverkets statistik 2009-09-04 och skolans uppgifter 2009-09-09

- . = Uppgift saknas

Kommentar och bedömning:

I Skolverkets statistik finns mycket få uppgifter för Uppvidinge gymnasieskola. Detta beror på att det är få elever på varje program och att uppgifter på grund av statistiksekretess inte kan visas. Skolans egna uppgifter från 2008 visar dock att den genomsnittliga betygspoängen är något lägre än i riket, men andelen med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier är hög. Industriprogrammet och omvårdnadsprogrammet har lägst resultat, medan naturvetenskapsprogrammet har högst resultat. Ur betygskatalogerna från 2009 kan utläsas att eleverna på det naturvetenskapliga programmet är de som når de högsta betygen och de yrkesförberedande programmen de lägsta.

Andelen elever som avslutar sin utbildning inom 4 år är 60 procent vilket är väsentligt lägre än rikets 76 procent. Siffrorna som gäller endast nationella program är 72,7 pro-

6 (19)

cent mot rikets 82,3 procent. I kvalitetsredovisningen finns ingen aktuell statistik och analys av kunskapsresultaten.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att alla elever ska ges förutsättningar att nå målen för utbildningen. Faktorer som i hög grad påverkar kunskapsresultaten och andelen med slutbetyg är bristen på särskilt stöd, konkreta åtgärdsprogram för elever som riskerar att inte nå målen och språkligt stöd till elever med annat modersmål än svenska.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla kurser i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.2.2 Varje elev ges minst en gång per termin ett utvecklingssamtal där man med den individuella studieplanen som grund ger en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 7 kap. 19 § gymnasieförordningen ska rektorn minst en gång per termin se till att eleven ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation. Utvecklingssamtalet skall genomföras med den individuella studieplanen som grund. Intervjuer med lärare och elever visar att utvecklingssamtalen är ett samtal som inte tar sin grund i den individuella studieplanen. Variationen är också stor mellan lärare vad gäller innehållet i samtalet. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att utvecklingssamtalen ska kunna fungera som en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella kursproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.3.2 Lärarna utgår vid bedömning och betygssättning från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas och betygskatalog förs enligt författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens strävansmål, programmålen och kursplanernas mål anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

8 (19)

Motivering

1.4.2 Eleverna har inflytande över hur deras utbildning utformas och ges möjlighet att kunna påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt Lpf 94, 2.3 angående elevens ansvar och inflytande, ska de demokratiska principerna att kunna påverka, vara delaktig och ta ansvar, omfatta alla elever. Elevernas ansvar för att planera och genomföra sina studier samt deras inflytande på såväl innehåll som former ska vara viktiga principer i utbildningen. Enligt skollagen åligger det alla som arbetar i skolan att verka för demokratiska arbetsformer (1 kap. 2 och 9 §§). Intervjuer med elever och lärare visar att eleverna, för vissa lärare, har ett inflytande över arbetsformer och arbetssätt. Inflytande över innehållet i utbildningen förekommer i liten utsträckning i kärnämnen och i viss utsträckning i karaktärsämnen. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att se till elevinflytande ökar främst över utbildningens innehåll.

1.4.3 Skolan strävar mot att varje elev utvecklar en insikt om sitt eget sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt eget lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna och med det omgivande samhället för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden, En likvärdig utbildning, ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. På de nationella programmen och specialutformade program fungerar individanpassningen tillfredsställande. Vad gäller individuella program framgår av insända dokument att "Elever på Individuellt program läser grundskolans basämnen. Elev som har betyg i något basämne, erbjuds läsa ämnet igen för att kunna höja sitt meritvärde. Dessutom erbjuds alla elever att läsa SO". Intervjuer visar att elevernas förkunskaper inte kartläggs tillfredsställande hos elever som går på IVIK. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att förbättra anpassningen av undervisningen till elevernas förutsättningar och behov på IVIK.

1.5.2 Särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden och en likvärdig bedömning, måste särskild uppmärksamhet ägnas åt de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig göras lika för alla. Skolan har ett särskilt ansvar för elever med olika funktionshinder. Enligt Lpf 94, 2.1 Kunskaper, riktlinjer, ska alla som arbetar i skolan hjälpa elever som har behov av särskilt stöd. Läraren skall stimulera, handleda och stödja eleven och ge särskilt stöd till elever med svårigheter. Enligt 8 kap. 1§ gymnasieförordningen ska en elev ges stödundervisning om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapsmål som anges i kurspla-

nerna eller om eleven av andra skäl behöver stöd. (...) För elever som har behov av särskilt stöd får specialundervisning anordnas inom klassen.

I 8 kap. 5 § i gymnasieförordningen anges att en elev skall få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Intervjuer och dokumentstudier visar att möjligheten att få särskilt stöd vid Uppvidinge gymnasieskola är mycket begränsad. I svenska, engelska och matematik finns det vissa resurser, men eftersom åtgärdsprogram sällan upprättas (se nästa punkt) har skolan inte någon fullständig kontroll över stödbehovet eller i vilken utsträckning elever får stöd.

Intervjuer visar att det finns ett antal elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet. Studiehandledning förekommer inte alls på Uppvidinge gymnasieskola.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att säkerställa att elever i behov av särskilt stöd får detta och att elever i behov studiehandledning på modersmålet har tillgång till detta.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 8 kap. 1 a § gymnasieförordningen ska, om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, rektor se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas och elever eller vårdnadshavare erbjuds möjlighet att delta i utarbetandet. Av åtgärdsprogrammen framgår vilka behov eleven har, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Intervjuer med lärare, elever och rektor visar att åtgärdsprogram inte utarbetas för alla elever som inte når målen. Istället används ett system med IG-varning. Denna varning leder dock inte till en utredning av elevens situation och endast i vissa fall leder den till ett åtgärdsprogram och stödinsatser.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att säkerställa att åtgärdsprogram upprättas för alla elever som är i behov av ett sådant.

1.5.4 Skolans individuella program förbereder först och främst eleven för studier på ett nationellt eller specialutformat program och följer en fastställd plan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 1 kap. 2 § skollagen ska verksamheten i skolan utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt ska den som verkar inom skolan främja jämställdhet mellan könen, samt aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Av 14 kap.6 § skollagen följer att huvudmannen ska se till att det inom ramen

12 (19)

för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Intervjuer och dokumentation visar att Uppvidinge gymnasieskola arbetar med värdegrundsfrågor när speciella situationer har uppkommit. Skolan saknar dock ett systematiskt förebyggande värdegrundsarbete. Insatserna varierar också mellan lärare.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att utveckla ett systematiskt och aktivt värdegrundsarbete.

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 8 § i skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse av vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Uppvidinge gymnasium har arbetat fram ett förslag till plan mot kränkningar. Den är inte ännu helt genomarbetad och innehåller exempelvis ingen kartläggning.

Eftersom Uppvidinge kommun inte delegerat till skolorna att upprätta plan mot kränkande behandling hänvisas till Skolinspektionens kommunövergripande beslut.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och den erbjudna undervisningstiden kan redovisas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
I 5 kap. 7 § i gymnasieförordningen föreskrivs att en elev ska få modersmålsundervisning om en eller båda vårdnadshavarna har ett annat modersmål än svenska och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven. Kraven är också att eleven har goda kunskaper i språket, och att eleven önskar få sådan undervisning. Skolan erbjuder inte modersmålsundervisning överhuvudtaget trots att det finns att antal elever som skolan bedömer skulle behöva det. Det finns ingen tradition av att erbjuda modersmål i kommunen. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att kunna erbjuda modersmålsundervisning enligt författningen.

3.1.3 Skolans specialutformade program uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.1.4 Skolans lokala kurser uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

14 (19)

Motivering

3.1.5 Skolans lokala inriktningar uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.1.6 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt Lpf 94, 2.4 , Utbildningsval – arbete och samhällsliv, riktlinjer, ska personalen, efter en av rektor gjord arbetsfördelning bidra med underlag för elevernas val av utbildning och yrke och informera och vägleda eleverna inför deras val av kurser, fortsatt utbildning och yrkesverksamhet och därvid motverka sådana begränsningar i valet som grundar sig på kön och på social eller kulturell bakgrund. I Lpf 94, 2.6, Rektors ansvar, anges att rektorn har ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att (...) den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför val av fortsatt utbildning och yrke. Intervjuer och dokumentstudier visar att det råder ett missnöje med den studie- och yrkesorienterande verksamheten på skolan. Eleverna känner osäkerhet kring de val de gör och om valen leder till de önskade målen. Osäkerhet råder också kring hur många poäng elevernas utbildning egentligen ger och om utbildningen berättigar till slutbetyg på valt program. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att skolan säkerställer att eleverna får vägledning inför de olika val skolan erbjuder och kommande val av utbildning och yrke.

3.1.7 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 2 kap. 3 § skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. Behörig att anställas som lärare utan tidsbegränsning är enligt 2 kap. 4 § skollagen den som har svensk lärarexamen, respektive barn- och ungdomspedagogisk examen som regeringen med stöd av 1 kap. 11 § högskolelagen (1992:1434) har meddelat föreskrifter om, eller motsvarande äldre utbildning, med huvudsaklig inriktning på den undervisning anställningen avser, eller den som av Högskoleverket har fått ett behörighetsbevis för en utländsk lärarexamen Den som inte är behörig får ändå anställas utan tidsbegränsning, om det saknas behöriga sökande och om det finns särskilda skäl samt om den sökande har motsvarande kompetens för den undervisning som anställningen avser och det dessutom finns skäl att anta att den sökande är lämpad att sköta undervisningen. Uppvidinge gymnasieskola har några karaktärsämneslärare anställda som saknar formell behörighet. Flera har stor yrkeskompetens. Några har påbörjat en utbildning till lärare, men avbrutit sina studier. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att tillse att lärarna har en utbildning för den undervisning de huvudsakligen bedriver.

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att utbildningen inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 2 kap. 2 § skollagen ska rektor hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Enligt Lp f 94, 2.6, Rektors ansvar, har rektorn, som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de riksgiltiga målen. Rektorn ansvarar för att lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de riksgiltiga målen, målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvar för skolans resultat och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att utbildningen organiseras så att den så långt möjligt anpassas efter elevernas önskemål och val av kurser och så att återvändsgränder i studiegången undviks. Intervjuer med både rektor och lärare visar att rektor har en viss förtrogenhet med det dagliga arbetet på skolan, men insatser för att utveckla skolan får för det mesta stå tillbaka för administrativa uppgifter. Utvärderings- och uppföljningsfrågor har också fått en undanskymd roll. Arbetsplanen är inte uppdaterad vilket försvårar arbetet med att följa upp den aktuella verksamheten. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att tillse att rektorn verkar för att utbildningen utvecklas i syfte att öka måluppfyllelsen.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Rektors ska fatta beslut enligt skolförfattningarna eller på delegation. Enligt 1 kap. 13 § i gymnasieförordningen ska det finnas en arbetsplan för ge-

nomförandet av de fastställda målen för utbildningen. Arbetsplanen skall utarbetas under medverkan av lärare och övrig berörd personal samt representanter för eleverna. Rektorn beslutar om arbetsplanen.

Enligt 5 kap 22 § i gymnasieförordningen, får en elev frivilligt delta i undervisning i en eller flera kurser som ligger utanför elevens fullständiga program, om eleven kan antas kunna tillgodogöra sig undervisningen på ett tillfredsställande sätt på såväl fullständigt program som den eller de frivilliga kurserna (utökat program). Beslut enligt första stycket fattas av rektorn.

En aktuell arbetsplan saknas på Uppvidinge gymnasieskola.

Det finns ett stort antal elever som har utökat program, men beslut om detta har tidigare inte fattats av rektor utan enbart förts in i elevernas studieplan. Vid inspektionstillfället var rektorn medveten om att skolan behövde strama upp rutinerna kring utökat program.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att säkerställa att rektor fattar beslut i de frågor där rektorsbeslut krävs.

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måloppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
I 2 kap. 2 § första stycket sista meningen av skollagen anges att det åligger rektor att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Enligt 1 kap. 13 § gymnasieförordningen ska det för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen finnas en arbetsplan. Enligt Lpf 94, 2.6, Rektors ansvar, är det rektors ansvar för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de riksgiltiga målen och att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de riksgiltiga målen, målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvar för skolans resultat. Av intervjuer med skolledning och lärare framgår att ett systematiskt kvalitetsarbete inte är ett verktyg i utvecklingen av verksamheten. Utvärderingar på arbets- eller ämneslagsnivå finns i liten utsträckning och det görs en enkät varje år, men det varierar i vilken utsträckning resultaten ställs samman och analyseras på skolnivå eller relateras till de nationella målen på ett mer systematiskt

sätt. Kunskapen om hur ett systematiskt kvalitetsarbete skulle kunna se ut och vad det skulle kunna leda till är inte heller stor. Kvalitetsarbetet har överlämnats till ledningen.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att rektor tar ansvar för ett systematiskt kvalitetsarbete som syftar till en uppföljning av skolans resultat och en utvärdering i förhållande till de nationella målen så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse nås.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

1 § i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. anger att varje kommun, varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet, varje kommunalt bedriven förskola och varje kommunalt bedrivet fritidshem skall årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kommunens kvalitetsredovisning skall omfatta såväl kommunalt bedriven skolverksamhet som kommunalt bedriven förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg.

Kvalitetsredovisningarna skall enligt 3 § i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

I kvalitetsredovisningarna skall verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Uppvidinge gymnasieskola har en kvalitetsredovisning gemensam med vuxenutbildningen. Denna innehåller några av de områden som aktuell förordning kräver. Här dokumenteras dock kunskapsresultat mycket begränsat. Kvalitetsredovisningen är i många avseenden en beskrivning av verksamheten och vad man har gjort. Det finns få analyser av resultat och det som finns berör enkäter om trivsel etc. Det finns också några beskrivningar av åtgärder för utveckling, men åtgärderna är inte konkreta och är därmed svåra att utvärdera.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att utveckla innehållet i skolans kvalitetsredovisning så att den uppfyller förordningens krav och blir ett verksamt verktyg i skolans kvalitetsarbete. I synnerhet bör kvalitetsredovisningen tydligare redovisa skolans resultat och de behov av insatser som kan finnas

för en ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen ska också klart visa att redovisningen gäller för Uppvidinge gymnasieskola.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredarna Anna Lundin och Christina Ridderman Karlsson

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind

Enhetschef

Tommy Månsson

Undervisningsråd